

Bestuursafspraken Midden-Limburg

POL 2014

De ondergetekenden:

Gedeputeerde Staten van Limburg, in deze vertegenwoordigd door de heer H. Teunissen, gedeputeerde en handelende ter uitvoering van het besluit van de Gedeputeerde Staten van 2 februari 2016, hierna te noemen "de Provincie";

en

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Echt-Susteren, te deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar wethouder de heer J. Wackers, en handelende ter uitvoering van het besluit van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Echt-Susteren, van 2 februari 2016, hierna te noemen "de Gemeente",

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Leudal, te deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar wethouder de heer P. Verlinden, en handelende ter uitvoering van het besluit van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Leudal, van 2 februari 2016, hierna te noemen "de Gemeente",

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Maasgouw, te deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar wethouder de heer J. Laliu, en handelende ter uitvoering van het besluit van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Maasgouw, van 2 februari 2016, hierna te noemen "de Gemeente",

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nederweert, te deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar burgemeester de heer H. Evers, en handelende ter uitvoering van het besluit van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nederweert, van 2 februari 2016, hierna te noemen "de Gemeente",

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Roerdalen, te deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar wethouder de heer C. Wolfhagen, en handelende ter uitvoering van het besluit van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Roerdalen, van 2 februari 2016, hierna te noemen "de Gemeente",

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Roermond, te deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar burgemeester mevrouw R. Donders – de Leest, en handelende ter uitvoering van het besluit van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Roermond, van 2 februari 2016, hierna te noemen "de Gemeente",

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Weert, te deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar burgemeester de heer J. Heijmans, en handelende ter uitvoering van het besluit van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Weert, van 2 februari 2016, hierna te noemen "de Gemeente",

hierna gezamenlijk te noemen: "partijen",

Algemeen

Op 12 december 2014 hebben Provinciale Staten het POL2014 vastgesteld. Het is een integrale visie op wat er nodig is om de kwaliteit van onze fysieke omgeving te verbeteren, met als centrale ambitie het realiseren van een voortreffelijk grensoverschrijdend leef- en vestigingsklimaat. POL2014 is in co-creatie met alle Limburgse gemeenten en stakeholders tot stand gekomen, met als motto 'Limburg is van ons allemaal'. In POL2014 staan de regio's centraal. Het plan bevat vanuit dat perspectief ook een samen met de gemeenten opgesteld visie op Midden-Limburg waarin de kansen en uitdagingen voor deze regio in het fysieke domein centraal staan. In het POL is beschreven hoe we als overheden samen met marktpartijen en maatschappelijke organisaties ervoor moeten zorgen dat we kansen daadwerkelijk benutten en de grote uitdagingen, zoals het wegnemen van de mismatch tussen vraag en aanbod van woningen, winkels, kantoren, bedrijventerreinen en verblijfsaccommodaties en de energietransitie.

Een van de belangrijkste uitvoeringslijnen van het POL2014 is de totstandkoming van uitwerkingen per regio voor de thema's wonen, bedrijventerreinen, kantoren, detailhandel, energie, land- en tuinbouw en vrijetijdseconomie. Daarin vindt een concretisering plaats van de algemene opgaven en principes uit POL2014. De gemeenten in Midden Limburg zijn samen met de Provincie en stakeholders voortvarend aan de slag gegaan met deze regionale uitwerkingen. Dit heeft geresulteerd in de voorliggende bestuursovereenkomst met afspraken tussen de zeven colleges van B&W in Midden-Limburg en het college van GS over deze thema's.

Met uitzondering van de afspraken over het thema wonen hebben de afspraken nog vooral het karakter om binnen afgesproken termijnen zaken nader uit te werken en te verankeren. De verwachting is dan ook dat de afspraken in de loop van 2016 of begin 2017 worden aangevuld en op onderdelen aangescherpt.

Regionale ambitie

In de Gezamenlijke ambitie 'Samenwerking werkt!!!, Agenda van Midden-Limburg' is de volgende ambitie geformuleerd:

Midden Limburg ligt centraal aan weerszijden van de Maas omringd door belangrijke stedelijke en economische concentratiegebieden. Onze regio vormt tegelijk een groene oase, een verbindingsknooppunt en een aantrekkelijke woon/leefomgeving met zowel stedelijke dynamiek als landelijke rust en ruimte. Samenwerking tussen gemeenten en onze maatschappelijke partners is er op gericht deze groene, verbindende en aantrekkelijke identiteit te behouden en waar nodig te versterken. Door deze samenwerking dragen we bij aan een innovatieve en duurzame ontwikkeling van onze regio. Zo'n organische ontwikkeling genereert blijvend welvaart en welzijn voor onze inwoners. Deze identiteit en de langjarig opgebouwde kwaliteiten van onze regio zijn het vertrekpunt voor onze visie op de toekomst. Onze regionale identiteit is te vangen in drie kernbegrippen: Groen, Verbindend en Aantrekkelijk.

“Midden-Limburg vormt het hart van grote metropolen. In die zin is het niet Midden-, maar Centraal-Limburg.”

Riek Bakker, Het oog van Midden-Limburg Regiovisie 2008

Het is aan de Samenwerking in Midden-Limburg (SML) om burgers en marktpartijen te prikkelen om met ideeën te komen, actief verschillende initiatiefnemers aan elkaar te koppelen, beleidsmatige, financiële en planologische flexibiliteit te scheppen binnen heldere kaders. Kortom: invulling geven aan een inspirerende en faciliterende rol. Voor samenwerking in de regio hanteren we als overheden - samen met partners uit onderwijs en bedrijfsleven- de volgende uitgangspunten:

- Uitgaan van het bestaande, we nemen de kracht die ons als regio kenmerkt als vertrekpunt en koesteren de variëteit.
- Waarde-creatie vindt plaats in co-creatie met partners, zoals Keyport.
- Bij het betrekken van partners richten we ons niet enkel op de bekende boegbeelden, niet alleen op de tussentijd en niet alleen op Nederland.
- Samenwerking in Midden-Limburg gebeurt volgens het netwerkconcept op basis van wens, behoefte en vrijwilligheid.
- Samenwerking kost tijd en die nemen we.

Bestuursafspraken werkveld Landbouw en Natuur

Doel en werkwijze

Het doel zoals omschreven in de Startnotitie regionale landbouw- en natuurvisie Agenda Samenwerking Midden-Limburg is het uitgangspunt van deze bestuursovereenkomst: een breed gedragen regionale landbouw- en natuurvisie voor Midden-Limburg

Om dit te bereiken wordt de regionale landbouw- en natuurvisie voorzien van een:

1. Bestuursovereenkomst (tussen gemeenten en 'bekrachtigd' door de provincie).
2. Gezamenlijk toekomstbeeld met ambitie en doelen.
3. Doorlopende thematische agenda met uitwerking van de strategie voor de verdere aanpak.
4. Concrete resultaten in de vorm van initiatieven c.q. projecten in de diverse themalijnen.
5. Opzet voor de ontwikkeling van een flankerend monitoringsysteem voor de benoemde thema's.
6. Beschrijving van gewenste regionale overlegstructuur.

Samenwerking binnen de regio en met provincie

Partijen hebben de intentie om binnen het werkveld Landbouw en Natuur samen te werken. De samenwerking is er op gericht om de inspirerende stimulerende en faciliterende rol van de overheid in het werkveld vorm te geven.

Het invulling geven aan deze nieuwe rol en verantwoordelijkheid vraagt om samenwerking binnen de overheid, i.c. van gemeenten, provincie en rijk. Ieder afzonderlijke schakel in de overheidsketen dient zich bewust te zijn van zijn plaats in de totale overheidsketen en het handelingsperspectief dat daarbij past.

Binnen de geschetste context bestaat binnen de regio behoefte aan samenwerking op het terrein van landbouw en natuur. Het gaat hierbij enerzijds om het uitwisselen van informatie en kennis tussen de gemeenten onderling en tussen gemeenten en provincie en anderzijds om het instellen van een samenwerkingsverband. De invulling van dit samenwerkingsverband heeft nadere uitwerking. Er wordt hierbij gedacht aan het vervullen van een rol bij aanvragen waarvoor specifieke deskundigheid of regionale afstemming gewenst is, zoals initiatieven voor mestverwerking of de regionale behoefte bij de invulling van vrijkomende agrarische bebouwing. Ook kan een samenwerkingsverband verbindende rol spelen tussen overheid en het maatschappelijk middenveld/ondernemers bij de diverse thema's binnen LEN.

Daarnaast maakt de regio afspraken over de wijze van samenwerking binnen het werkveld. Het gaat hierbij om zaken zoals bij welke initiatieven wordt samengewerkt, op welke wijze vindt afstemming plaats en wat is de rol van gemeenten en provincie hierin. Een belangrijk doel is het scheppen en benutten van kansen voor een duurzame sociaal-economische ontwikkeling van het platteland, met name op het gebied van landbouw, natuur en voor een aantrekkelijk woon-, werk-, en leefklimaat. Zolang deze afspraken nog niet zijn geconcretiseerd vindt afstemming binnen het werkveld plaats door middel van agendering bij het ambtelijk en bestuurlijk overleg LEN.

Om de gewenste regionale overlegstructuur te bereiken, worden de volgende afspraken gemaakt:

1. Partijen onderzoeken de mogelijkheden om een samenwerkingsverband vorm te geven en in te richten in de regio dat ter ondersteuning van de samenwerking op gebied van landbouw en natuur een verbindende rol speelt. Hierbij wordt aangesloten op al bestaande regionale overlegorganen.
2. Partijen maken afspraken over de mate waarin en de wijze waarop ze binnen SML-LEN als daarbuiten samenwerken en elkaar informeren over initiatieven die zich voordoen binnen het werkveld.
3. Zolang de afspraken onder 1. en 2. niet zijn uitgewerkt is afstemming binnen het werkveld LEN gericht op het ophalen van informatie en elkaar informeren over mogelijke samenwerking via ambtelijk en bestuurlijk overleg LEN (procesmatigheid en inspanningsverplichting).
4. Partijen werken mee aan het in beeld brengen van informatie die nodig is om de thema's uit te werken (informatiemanagement).

Schone stallen en latente ruimte

Partijen zijn zich ervan bewust dat de structuur van de agrarische sector verandert. Er is sprake van schaalvergroting, ketenverlenging en maatschappelijk debat over geur en gezondheid. Om die reden willen partijen gezamenlijk toewerken naar schone stallen in 2025.

Gebleken is dat de urgentie om het thema schone stallen aan te pakken met name aanwezig is bij de gemeenten Weert, Nederweert en Leudal. Zij gaan zich in 2016 onder regie van de provincie hiervoor inzetten. De overige gemeenten blijven via het ambtelijk en bestuurlijk overleg LEN betrokken bij het proces. Onderzocht wordt of op dit thema samenwerking met gemeenten in Noord-Limburg mogelijk is.

Om te komen tot schone stallen in 2015 worden door partijen de volgende afspraken gemaakt:

1. Gemeenten Weert, Nederweert en Leudal werken onder regie van de provincie samen aan de uitvoering van een plan van aanpak om te komen tot een blijvende vermindering van uitstoot van emissies van agrarische bedrijven.
2. Meer concreet betekent dit dat deze partijen zich in 2016 inzetten voor:
  - a. Het opzetten van een monitoringssysteem.
  - b. Het experimenteren met innovatieve systemen door gebruik te maken van de mogelijkheden van de proefstal status uit de Regeling Ammoniak en Veehouderij (RAV), en de toekomstige mogelijkheden van de nieuwe omgevingswet.
  - c. Onderzoek naar gedragen normen in gemeentelijke geurverordeningen.
  - d. Onderzoek naar mogelijkheid om opvulling van normen te voorkomen.
  - e. Uitwisseling van kennis en expertise.
  - f. Een visie over hoe om te gaan met latente ruimte.
3. Maatregelen worden regio breed afgestemd voordat ze worden ingevoerd.

Mestverwerking

Partijen hebben een voorlopige leidraad op mestverwerking opgesteld. De leidraad is als bijlage bij de bestuursafspraken gevoegd.

Er wordt gewerkt vanuit een drie-sporen aanpak waarbinnen de initiatieven beoordeeld worden. Bij mestbe- en verwerking van meerdere bedrijven samen of op industriële schaal wordt een deskundigenpool ingeschakeld.

De leidraad heeft een impact op het ruimtelijk beleid van de gemeenten en wordt derhalve eerst ter instemming voorgelegd aan de gemeenteraden, met uitzondering van de gemeenten Weert en Roerdalen. De leidraad kan echter geen bestemmingsplannen, die 'soepeler' zijn dan de leidraad buiten werking stellen.

De leidraad is voorlopig en zal na een jaar geëvalueerd worden.

Partijen spreken hierover af dat:

1. De leidraad ter instemming voor wordt gelegd aan de gemeenteraden, met uitzondering van de gemeenten Weert en Roerdalen waar deze ter kennis wordt gebracht aan de raad.
2. Indien de gezamenlijke leidraad minder toe staat dan het geldende bestemmingsplannen, het geldende bestemmingsplan voorrang heeft.
3. De leidraad voorlopig is en als pilot maximaal 1 jaar wordt toegepast. De toepassing van de leidraad wordt uiterlijk in november 2016 geëvalueerd.
4. De definitieve leidraad voor mestverwerking onderdeel gaat uitmaken van de regionale visie landbouw en natuur.

Vrijkomende agrarische bebouwing (VAB)

De verwachting is dat de komende jaren 2/3 van de agrarische bedrijven (nu: 1500) in de regio Midden-Limburg gaat stoppen. Een deel van deze locaties zal leeg komen te liggen of een nieuwe functie krijgen.

Om verloedering en illegaliteit te voorkomen is een financiële regeling om sloop te bevorderen wenselijk. Hiertoe zal enerzijds een lobby gestart moeten worden en anderzijds gezocht moeten worden naar bestaande regelingen die hiervoor kunnen worden ingezet.

Een deel zal worden ingevuld door nieuwe functies. Hierbij zal afstemming moeten worden gezocht met andere werkvelden (oa wonen, toerisme en recreatie en economie) om te komen tot een verantwoorde herverdeling van functies (dynamisch voorraadbeheer).

Om deze ontwikkeling te begeleiden spreken partijen af dat:

1. Partijen een gezamenlijk ambitie formuleren voor de aanpak van VAB met een doorvertaling naar concrete handvatten die de gemeenten kunnen toepassen binnen het RO spoor. Hierbij wordt een relatie gelegd met de andere werkvelden binnen het SML, de sanering van asbest in 2024 en het dynamisch voorraadbeheer.
2. Dat gezamenlijk ambitie en handvatten onderdeel gaan uitmaken van de regionale visie landbouw en natuur.
3. Partijen gaan zich inspannen om de problematiek van de VAB op de (politieke) agenda's te krijgen bij Rijk en belangenorganisaties (lobby).

Agglomeratielandbouw

1. Partijen zullen in 2016 afspraken maken over dit thema.
2. De afspraken worden meegenomen in de regionale visie landbouw en natuur.

Overige thema's

Naast de thema's die in het POL 2014 genoemd zijn, spreken de partijen af om in 2016 in ieder geval:

1. Een regionale visie landbouw en natuur op te stellen die ter vaststelling wordt aangeboden aan de gemeenteraden.
2. Afspraken te maken over de ontwikkeling van natuur en landschap in de regio.
3. Een visie op te stellen over de toepassing van teeltondersteunende voorzieningen.
4. Een doorlopende thematische agenda op te stellen die onderdeel gaat uitmaken van de Agenda van Midden-Limburg en die gevoed wordt door de thema's die onder andere in gesprekken door het maatschappelijk middenveld en ondernemers worden aangedragen. Daar waar nodig wordt een verbinding gelegd met de andere werkvelden binnen SML.

Werkingsduur

1. Deze bestuursafspraken worden uiterlijk 1 februari 2017 geactualiseerd.
2. Bij de actualisatie vervallen deze (voorliggende) bestuursafspraken.

Planning en proces eerste helft 2016.

Januari

- Ondertekening bestuursafspraken.
- Afspraken maken met provincie over aanpak schone stallen.
- Gesprekken met portefeuillehouders/werkveldtrekkers over ambitie 2016.
- Gesprekken met maatschappelijk veld (vervolg).

Februari

- Bijeenkomst landschap en natuur (ambtelijk)
- Bijeenkomst VAB (ambtelijk)
- Ambtelijk overleg LEN (optioneel)
- Gesprekken met maatschappelijk veld (vervolg)
- Bespreken thema's met bestuurders

Maart

- Bijeenkomst samenwerkingsverband (ambtelijk)
- Bijeenkomst agglomeratielandbouw (ambtelijk)
- Bijeenkomst TOV (ambtelijk).
- Gesprekken met maatschappelijk veld (vervolg)

April

- Verkenningsnotitie met resultaten maatschappelijk middenveld en opzet thematische agenda.
- Ambtelijk overleg LEN
- Bestuurlijk overleg LEN

Mei

- Terugkoppeling resultaten interviews met geïnterviewden.

Juni

- 1e concept landbouw- en natuurvisie.
  - Bouwstenen voor de visie:
    - o Mestverwerking
    - o VAB
    - o Schone stallen en latente ruimte
    - o Agglomeratielandbouw
    - o Samenwerking
    - o Natuur en landschap
    - o TOV
    - o Thematische agenda als gevolg van gesprekken van maatschappelijk middenveld.
- Ambtelijk overleg LEN
- Bestuurlijk overleg LEN
- Planning tweede helft 2016.

Bestuursafspraken werkveld Wonen, zorg en Woonomgeving

1. Partijen zullen uitvoering geven aan de Structuurvisie Wonen, Zorg en Woonomgeving Midden-Limburg op de wijze en binnen de termijnen zoals beschreven in de daarin opgenomen uitvoeringsparagraaf.
2. Onderlinge afstemming, monitoring en evaluatie vinden plaats op de wijze zoals beschreven in de uitvoeringsparagraaf van de Structuurvisie.
3. Deze bestuursafspraken en de daar aan verbonden Structuurvisie met uitvoeringsparagraaf zijn leidend. Partijen treden met elkaar in overleg wanneer afwijkingen tussen POL2014 en Structuurvisie tot onduidelijkheid of verschil van inzicht leiden.
4. (Tussentijdse) wijziging of intrekking van de structuurvisie met uitvoeringsparagraaf is een bevoegdheid van de gezamenlijke gemeenten. Bij voorgenomen (tussentijdse) wijziging of intrekking vindt overleg plaats tussen partijen.
5. De Provincie zal voorzorgbepalingen opnemen in het hoofdstuk ruimte van de Omgevingsverordening Limburg, om te borgen dat er geen bestemmingsplannen worden vastgesteld die in strijd zijn met de gemaakte afspraken.
6. Bij gesignaleerde afwijkingen van de afspraken wordt als volgt gehandeld:
  - primair spreken de gemeenten elkaar hier op aan;

- indien dit onvoldoende resultaat heeft, zal de Provincie op verzoek van een of meer regiogemeenten de haar ten dienste staande instrumenten inzetten om naleving van de afspraken te bevorderen;
- daarnaast kan de Provincie uit eigen beweging haar wettelijk instrumentarium inzetten om naleving van de afspraken te bevorderen of af te dwingen.

7. Bij intrekking van de Structuurvisie Wonen, Zorg en Woonomgeving Midden-Limburg d.d. december 2014 komen deze bestuursafspraken te vervallen.

Toelichting

POL2014 schetst de grote opgave die er ligt op het gebied van wonen. Het POL2014 bevat de uitnodiging om hieraan per regio uitwerking te geven, met het doel binnen een jaar na vaststelling van POL2014 bestuursafspraken te maken tussen gemeenten en Provincie. De gemeenten in Midden-Limburg zijn op 12 mei 2012 samen met de Provincie gestart om een regionale structuurvisie op te stellen. Deze Structuurvisie Wonen, Zorg en Woonomgeving Midden-Limburg is in de periode november-december 2014 door de Raden van alle Midden-Limburgse gemeenten vastgesteld. De Provincie heeft daarvan kennis genomen. Deze structuurvisie legt de gezamenlijke ambities, sturingsmechanismen (met instrumenten) en afwegingskaders (kwantitatief en ruimtelijk) vast en bevat een uitvoeringsparagraaf. De structuurvisie sluit op hoofdlijnen goed aan bij POL2014. De structuurvisie wijkt op een aantal punten af van de in het POL2014 opgenomen algemene Limburgse principes en de specifieke principes voor het thema wonen. Wanneer dit leidt tot onduidelijkheid of verschil van inzicht treden partijen met elkaar in overleg. In de Omgevingsverordening Limburg 2014 zijn regels opgenomen gericht op het bevorderen van een duurzame verstedelijking en het hergebruik van leegstaande monumentale en beeldbepalende gebouwen

Bij intrekking van de Structuurvisie Wonen, Zorg en Woonomgeving Midden-Limburg d.d. december 2014 komen deze bestuursafspraken te vervallen. Bij (tussentijdse) wijziging of bij een opvolger van deze structuurvisie wordt gezien of er tussen partijen nieuwe bestuursafspraken worden gemaakt.

Bestuursafspraken werkveld Energie en Economisch Beleid

Op basis van het vastgestelde Plan van aanpak Regionale Energieafspraken Regio Midden-Limburg worden de volgende bestuursafspraken overeengekomen:

1. De gemeenten werken samen met de provincie aan een schone, betaalbare en levering zekere energievoorziening die gepaard gaat met regionale economische ontwikkeling, innovatie en werkgelegenheid en de aanpak van het klimaatprobleem.
2. De door de Provincie Limburg aangeleverde nulmeting en gebruikte methodiek zal als uitgangspunt gelden voor een jaarlijkse energiemonitoring voor de regio. Onder aansturing van de Provincie wordt in 2016 (in overleg met o.a. CBS, Klimaatmonitor, Energie in Beeld) in gezamenlijkheid één integrale kwantitatieve monitoringssystematiek ontwikkeld om de voortgang van de uitvoering en de realisatie van de energiedoelen te evalueren.
3. De Provincie stelt begin 2016 kansenskaarten op voor duurzame energieopwekking met zon, wind, aardwarmte en biomassa. Op basis van deze kansenskaarten stelt de regio kansen vast voor elk van deze duurzame energiebronnen (in de regio)

4. Focus van de regionale energiestrategie ligt op het stimuleren van stakeholders waarbij het doel is de opties voor energiebesparing zoveel mogelijk te benutten en om de opties voor duurzame energieopwekking te ontwikkelen waarvan in de regio de meeste potentie aanwezig is (cafetariamodel). Het potentieel per duurzame energiebron is gebaseerd op de kanskaarten en een set van nog te ontwikkelen kwaliteitsprincipes.
5. De gemeenten zullen uiterlijk eind 2016 inzichtelijk hebben gemaakt op welke wijze zij uitvoering van energiebesparing en duurzame energieopwekking, eventueel in samenwerking met andere gemeenten, zullen invullen. Hierbij worden op voorhand géén opties uitgesloten. Zo nodig worden de mogelijkheden en behoeften opgenomen in een regionaal uitvoeringsprogramma. Een onderdeel van het uitvoeringsprogramma is bijvoorbeeld het VNG project Regionale Energieallianties dat zich richt op energiebesparing in de gebouwde omgeving.
6. Samen met de Provincie onderzoekt de regio welk deel van de Limburgse windenergie-opgave in de regio Midden-Limburg te realiseren is. In 2016 zullen de gemeenten kiezen (cafetariamodel) of ze met windenergie aan de slag gaan of met andere vormen van opwekking/besparing. De deelnemende gemeenten starten daarna met het opstellen van ruimtelijke plannen voor de op hun grondgebied gelegen kansrijke locaties voor windturbines mits daarvoor bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak aanwezig is.
7. De Provincie onderzoekt samen met de gemeenten hoe een warmteplan kan worden opgesteld voor Midden-Limburg waarin inzicht wordt gegeven in vraag en aanbod van alle soorten warmte en koude, hoe partijen kunnen worden verbonden, hoe rollen van partijen scherper kunnen worden omschreven en hoe partijen in beweging kunnen worden gebracht.
8. Reeds eerder hebben de wethouders zich akkoord verklaard met het zoveel mogelijk willen bijdragen aan de energietransitie ambities zoals deze in het POL 2014 zijn verwoord. Deze ambitie wordt opnieuw met deze bestuursafspraken bekrachtigd.

Ten aanzien van het Economisch Beleid worden voor de komende periode de volgende plannings- en procesafspraken overeengekomen:

Uiterlijk einde Q1 2016 (SML Energie & Economisch Beleid Bestuurlijk Overleg 3-3-2016):

- Is de inventarisatie van de locaties voor bedrijventerreinen, kantoren en winkels gereed.
- De inventarisatie biedt inzicht in de totalen op Midden-Limburgs niveau, per gemeente en per locatie.
- Hierbij worden bestaande locaties, restcapaciteiten (voor de bedrijventerreinen) en plannen (hard en zacht) onderscheiden.
- Hierbij geldt dat de inventarisatie als rapportage / deelproduct wordt opgeleverd. Eventuele bestuurlijke vaststelling valt buiten dit tijdsplan.

Uiterlijk einde Q2 2016 (SML EEB BO 2-6-2016):

- Is de visie werklocaties gereed, inclusief de voorzet tot het afsprakenkader, de organisatie en het afwegingsprotocol, die als input voor de bestuursafspraken kunnen dienen. De juridische status van de visie wordt in Q2 bepaald, waarbij de wenselijkheid en mogelijkheid wordt onderzocht om het document als structuurvisie vast te stellen. Hiermee kan onder andere het instrument voorzienbaarheid vorm worden gegeven.

- In de visie wordt de vestigingsstructuur per sector weergegeven en worden perspectiefvolle en perspectiefarme locaties onderscheiden.
- In het afsprakenkader en organisatie wordt aangegeven hoe met bestaande en nieuwe vestigingen wordt omgegaan en welke regionale organisatievorm daarbij hoort.
- In de periode tot dat de uitwerking van de visie gereed is, zullen gemeenten zich inspannen om zoveel mogelijk nieuwe initiatieven met elkaar te delen en bespreken in het ambtelijk en bestuurlijk overleg van het SML EEB. Om zodoende lerende wijs in te groeien naar de nieuwe situatie zoals die straks als onderdeel van het regionaal beleidskader wordt vastgesteld. Daarmee wordt in die periode ook de ingrediënten en kader van het afwegingsprotocol verkend.
- Aanvullend aan het voorgaande wordt ook zoals gebruikelijk en wettelijk verplicht de Ladder voor Duurzame Verstedelijking gehanteerd, waarin regionale behoefte en mogelijkheden in bestaand stedelijk gebied afgelopen dienen te worden.
- In het afwegingsprotocol, dat als onderdeel van de visie werklocaties wordt ontwikkeld, wordt opgenomen op welke wijze met nieuwe initiatieven wordt omgegaan en welke inhoudelijke afwegingen en procesmatige regionale afstemming daarbij horen. Tevens wordt aangegeven wat de rol van de provincie daarbij is, bijvoorbeeld wanneer er regionaal niet tot afstemming wordt gekomen en er een objectieve beslissing (of bemiddeling) wenselijk is.

Gedurende de voortgang van het traject wordt de ambtelijke inhoudelijke afstemming met de provincie via de werkgroep SML EEB verzorgd. Aan het einde van Q2 wordt een bestuurlijk voortgangsmoment met de provincie Limburg belegd.

Bestuursafspraken werkveld Recreatie en Toerisme

Proces

In het Bestuurlijk Overleg SML Recreatie & Toerisme van 8 juli 2015 is het Plan van aanpak "Regionale POL-uitwerking verblijfsrecreatie" vastgesteld. Doel van dit plan is om te komen tot regionale bestuursafspraken over bestaande situatie en perspectieven voor bungalowparken en campings, afstemming en harmonisatie van beleid en regels voor verblijfsaccommodaties en het terugdringen c.q. voorkomen van het oneigenlijk gebruik van recreatieparken.

De planning van het hiervoor genoemde Plan van Aanpak is beïnvloed doordat nog niet alle benodigde informatie beschikbaar was om een goede discussie te kunnen voeren over dynamisch voorraadbeheer en de te volgen werkwijze, terwijl nieuwe initiatieven op het gebied van verblijfsrecreatie zich reeds aandienden.

Regionale Toeristisch Recreatieve Visie

De gemeenten in Midden-Limburg zien kansen voor de toeristisch recreatieve sector in de regio. De recreatieve sector speelt een belangrijke rol in de regionale economie. De gemeenten willen deze versterken en zijn daarom ook bereid om problemen in de sector aan te pakken en kansen te stimuleren.

In 2016 wordt de regionale toeristisch en recreatieve visie Midden-Limburg (2012) aangepast en uitgebreid tav het onderwerp verblijfsrecreatie.

Afspraak:

- Er wordt gezamenlijk een toeristisch recreatieve visie opgesteld voor Midden-Limburg (aanpassing visie 2012), welke sturend is voor nieuwe ontwikkelingen en de aanpak van problemen in de sector.

Ladder duurzame verstedelijking en dynamisch voorraadbeheer

De ladder voor duurzame verstedelijking is vastgelegd als een vereiste in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) met als doel om een optimale (duurzame) benutting van ruimte te bereiken. Bij planologische procedures (bv. uitbreidingen verblijfsrecreatie) moet worden aangetoond dat de uitbreiding voorziet in een regionale (markt)behoefte. Om dat te kunnen bepalen moet ook rekening worden gehouden met andere plannen in de betreffende regio die willen inspelen op dezelfde doelgroep in de markt. Ook andere regio's (Brabant, België, Duitsland) zijn van belang, afhankelijk van het schaalnivo van de betreffende ontwikkeling, zeker voor die gemeenten die in het grensgebied liggen. Het verzorgingsgebied van veel ontwikkelingen gaat veel verder dan de regio Midden-Limburg. Om het principe van dynamisch voorraadbeheer, dat in het POL 2014 is geïntroduceerd, goed te kunnen toepassen dient eerst de regionale visie voor Recreatie & Toerisme opgesteld te worden om de gewenste ontwikkelingsrichting te duiden en moet er inzicht komen in o.a. de huidige capaciteit en planvoorraad en behoefte.

Bij ieder planologisch plan dient de initiatiefnemer de economische uitvoerbaarheid en haalbaarheid te onderzoeken en aan te tonen (en daarmee ook de behoefte in een regionale markt en de locatie-keuze). Toetsing van deze haalbaarheidsplannen vormt in feite het belangrijkste instrument bij de toepassing van het principe van dynamisch voorraadbeheer.

Afspraak:

- De regio past bij nieuwe initiatieven op het terrein van Recreatie & Toerisme de ladder voor duurzame verstedelijking toe.
De regio zal daarbij op korte termijn afspraken maken over een te hanteren ondergrens voor kleinschalige ontwikkelingen.
- Gemeenten en provincie ontwikkelen in 2016 voorstellen voor het creëren van een monitoringsysteem voor verblijfsrecreatie als instrument voor dynamische voorraadbeheer.
- De regio stemt in de interim-periode, omdat nog niet alle benodigde informatie beschikbaar is om dynamisch voorraadbeheer te kunnen toepassen, vooruitlopend hierop alle nieuwe initiatieven regionaal af aan de hand van een hiervoor opgesteld format.
- Op basis van de ervaringen wordt de werkwijze voor beoordeling en afstemming gaande weg duidelijker en aangepast. Dit geldt voor grootschalige initiatieven waarop ladder van duurzame verstedelijking van toepassing is maar niet de voor initiatieven die via bestemmingsplannen reeds zijn toegestaan.
- Bij initiatieven die volgens het bestemmingsplan rechtstreeks zijn toegestaan is een nadere toets aan de Ladder niet aan de orde maar zal de regio elkaar wel vrijblijvend informeren.

Vitaliteit verblijfsaccommodaties

Vitale parken met recreatiewoningen of vitale campings zijn van economische waarde omdat ze zorgen voor werkgelegenheid en bestedingen in de regio. Indien de vitaliteit minder is en afneemt,

heeft dat niet alleen economische gevolgen, maar ook vaak negatieve gevolgen in maatschappelijke en ruimtelijke zin. Daarmee vormt deze vitaliteitsproblematiek een gezamenlijk probleem voor overheden en ondernemers. Uit de resultaten van de in 2015 uitgevoerde "Vitaliteitsscan verblijfsaccommodaties provincie Limburg" blijkt dat dat bij een groot aantal van de onderzochte accommodaties in Limburg de vitaliteit te wensen over laat en dat er maatregelen uitgewerkt moeten worden ter verbetering van de vitaliteit van de verblijfsrecreatieve sector (uitvoeringsprogramma).

Afspraak:

- Voor de aanpak van de vitaliteit van de verblijfsrecreatieve sector worden afspraken gemaakt over de rollen en taken van bij de uitvoering betrokken partijen.

Oneigenlijk c.q. onrechtmatig gebruik van recreatiewoningen

Het oneigenlijk gebruik van recreatiewoningen gaat ten koste van de uitstraling, dynamiek en vitaliteit van verblijfsaccommodaties. Toeristen en recreanten blijven steeds vaker weg als recreatieparken ook gebruikt worden door mensen met een ander leef- en werkpatroon zoals mensen die permanent wonen op parken, mensen die tijdelijke woonruimte nodig hebben of arbeidsmigranten. Daardoor komen de betreffende parken uiteindelijk in een neerwaartse spiraal terecht.

Het "oneigenlijk gebruik" ofwel de permanente bewoning van verblijfsrecreatieve parken overlapt met het werkveld Wonen. De (semi)permanente bewoning van verblijfsrecreatieve parken heeft nl ongunstige effecten op de woningmarkt.

De problematiek is niet beperkt tot Midden-Limburg, maar speelt in de hele provincie. Er dient afstemming over de aanpak plaats te vinden met de provincie en beide andere regio's (Zuid- en Noord-Limburg).

Afspraak:

- Het permanent bewonen van recreatieobjecten is niet toegestaan, maar komt in de praktijk toch voor. De opstelling van een adequaat regionaal handhavingsbeleid is een belangrijk instrument voor de aanpak van de onrechtmatige bewoning.
- Onderzocht wordt of het voorkomen (preventie) van oneigenlijk gebruik mogelijk is door middel van aanpassing, aanscherping of harmonisatie van beleid.
- In verband met benodigde capaciteit en de lange doorlooptijd van handhavingstrajecten wordt er in de regio een afweging gemaakt waar de beschikbare capaciteit ingezet wordt. In overleg tussen de regio en de provincie wordt bezien in hoeverre daarbij ondersteuning door de provincie nodig en gewenst is.

Aldus overeengekomen en getekend in achtvoud,

Provincie Limburg,
Gedeputeerde H. Teunissen
Datum 29-3-2016

Gemeente Echt-Susteren,
Wethouder J. Wackers
Datum 29-3-2016

~~Gemeente Leudal,
Wethouder P. Verlinden
Datum 23/03/16~~

~~Gemeente Maasgouw,
Wethouder J. Laliou
Datum 29/03/16~~

~~Gemeente Nederweert,
Burgemeester H. Evers
Datum 22/03/16~~

~~Gemeente Roerdalen,
Wethouder C. Wolfhagen
Datum 23/03/16~~

~~Gemeente Roermond,
Burgemeester R. Donders – de Leest
Datum 21 maart 2016~~

~~Gemeente Weert,
Burgemeester J. Heijmans
Datum 22/03/16~~

provincie limburg

Gemeente leudal

gemeente Roermond

Nederweert
samen groots!

GEMEENTE WEERT

Gemeente Roerdalen

Leidraad regionale mestverwerking

Bijlage bij de bestuursafspraken Midden-Limburg POL 2014

Inleiding

In Nederland wordt meer mest geproduceerd dan op het land kan worden uitgereden. Vanaf 1 januari 2014 is in de meststoffenwet bepaald dat veebedrijven die hun mest niet binnen de normen die hiervoor gelden volledig op hun eigen grond kwijt kunnen, mest moeten laten verwerken. Doel van de verwerkingsplicht is dat de mest buiten de Nederlandse landbouw wordt afgezet, zodat er geen sprake meer is van mestoverschot. Onder mestverwerking wordt verstaan:

- het exporteren van dierlijke meststoffen (afhankelijk van exportland mogelijkheden voor mestproducten via: covergisten, scheiden, hygiëniseren, drogen, korrelen of andere bewerkingsmethodes van dierlijke mest);
- het verbranden of vergassen van dierlijke meststoffen tot as waarin maximaal 10% organische stof aanwezig is. De verbranding of vergassing vindt onder voldoende hoge temperatuur plaats en/of duurt voldoende lang zodat het organisch materiaal in de dierlijke meststoffen grotendeels is vergaan.

De verplichte verwerking is voor de regio Zuid 30% in 2014 en 50% in 2015. De staatssecretaris van Economische Zaken kan het verwerkingspercentage jaarlijks bijstellen wanneer omstandigheden veranderen, zoals een krimpende nationale mestplaatsingsruimte of groeiende mestproductie. De gemeenten krijgen en hebben aanvragen gekregen voor de ontwikkeling van mestverwerking en -bewerking op boerderijniveau of op regionaal niveau. De opdracht voor alle gemeenten is dan ook "wat kan waar en onder welke voorwaarden".

Mestbewerking – Mestverwerking

Wat er wordt bedoeld onder mestverwerking of mestbewerking verschilt tussen de ministeries van Infrastructuur en Milieu en van Economische Zaken (meststoffenwet).

I. Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Onder het *bewerken* van mest wordt verstaan het behandelen van dierlijke mest zonder het product noemenswaardig te veranderen. Bijvoorbeeld: het mengen, roeren of homogeniseren van mest en het mechanisch scheiden van de mest in een dunne en een dikke fractie. Omgekeerde osmose geldt als bewerking. Bij het *verwerken* van mest worden technieken of combinaties daarvan toegepast waardoor de aard en de hoedanigheid van de dierlijke mest wijzigt. Voorbeelden hiervan zijn: het vergisten of composteren van mest en het produceren van mineralenconcentraten (kunstmestvervangers) uit dierlijke mest.

II. Ministerie van Economische Zaken

Met mestverwerking in de meststoffenwet bedoelt men:

- Het exporteren van dierlijke meststoffen.
- Het verbranden of vergassen van dierlijke meststoffen tot as waarin maximaal 10% organische stof (koolstofketens) aanwezig is. De verbranding of vergassing vindt onder voldoende hoge temperatuur plaats en/of duurt zo lang als nodig is om het organisch materiaal in de dierlijke meststoffen grotendeels te vernietigen.
- Covergisten, scheiden, korrelen zijn bewerkingsmethodes en vallen niet onder mestverwerking

In deze notitie gebruiken we de definities van bewerken en verwerken van het ministerie van Infrastructuur en Milieu.

Mestverwerkings- en mestbewerkingstechnieken

Er zijn nogal wat technieken voor mestverwerking en mestbewerking. Sommige zijn al volop in praktijk andere nog in ontwikkeling. Maar er komen nog steeds nieuwe technieken bij. Er is een overzicht opgesteld van alle mestverwerkings- en –bewerkingstechnieken die bekend zijn. Hierbij is aangegeven of de techniek op boerderij niveau, regionaal niveau of grootschalig wordt ingezet. De gegevens zijn afkomstig van www.mestverwerken.wur.nl.

Huidige ruimtelijke beleid gemeenten

Onderstaande tabel geeft in het kort weer wat het huidige ruimtelijke beleid is t.a.v. mestverwerking en mestbewerking voor de SML-gemeenten (het milieubeleid is vastgelegd in landelijke wet- en regelgeving).

	Boerderij mobiele installatie	Boerderij vaste installatie	Boerderij meerdere locaties	Boerderij mest derden	Industriële verwerking
Leudal	meldingsplicht	mestscheiding is mogelijk	niet mogelijk	niet mogelijk	Zevenellen (in ontwikkeling)
Weert	meldingsplicht	mogelijk	mogelijk indien één bedrijf	10% van derden	Lozerweg (mogelijkheid)
Nederweert	meldingsplicht	mogelijk	Alleen op LOG mogelijk	alleen op LOG mogelijk	Aan Veertien (mogelijkheid)
Roermond	meldingsplicht	Mogelijk als nevenactiviteit	Mogelijk als nevenactiviteit	Niet mogelijk	Niet mogelijk
Roerdalen	meldingsplicht	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk voor bedrijven op LOG
Maasgouw	meldingsplicht	Mogelijk als nevenactiviteit	Mogelijk als nevenactiviteit	Mogelijk als nevenactiviteit	Niet mogelijk
Echt-Susteren	meldingsplicht	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk als nevenactiviteit (LOG)	Niet mogelijk, tenzij ¹

¹ Op LOG ruimte voor mestverwerking als zelfstandig bedrijf met maximum oppervlakte 500 m² (artikel 34.lid 2 bestemmingsplan Buitengebied Echt-Susteren
SML / Werkveld Landbouw & Natuur / leidraad mestverwerking

Visie provincie

In het POL 2014 is in het hoofdstuk land- en tuinbouw onder de paragraaf bevorderen innovaties ook een gedeelte gewijd aan de mestverwerking. Daarin wordt aangegeven dat uitbreiding van bestaande agrarische bedrijven met een mestbewerkingsinstallatie of een biomassa-installatie (in samenwerkingsverband met andere agrarische bedrijven) op bedrijfsniveau onder voorwaarden mogelijk is. In alle gevallen dient er aandacht te zijn voor:

- *de schaal en locaties van de ontwikkeling dient te passen bij gebiedskwaliteiten;*
- *bijdrage aan verbetering leefomgeving (emissies, transport, ruimtelijke kwaliteit);*
- *indien samenwerkingsverband /meerdere bedrijfslocaties: beste locatiemethode;*
- *dialogoog met belanghebbenden.*

De beste locaties voor regionale en grootschalige mestverwerkingsinstallaties zijn bedrijventerreinen. Deze locaties passen het beste bij het karakter van dergelijke voorzieningen en beschikken over goede ontsluiting. Ook ontwikkelingsgebieden intensieve veehouderij en grootschalige clusters land- en tuinbouwbedrijven lenen zich voor regionale mestverwerking. De koppeling tussen mestverwerking (als producent van energie) en energievragers biedt kansen en speelt mee bij de locatiekeuze.

Uitgangspunten

Vanuit het streven naar evenwicht in de driehoek ecologie-economie-maatschappij zijn de mogelijke toepassingen door de SML – gemeenten en de stakeholders langs de lat gelegd voor wat betreft:

- People/Leefbaarheid: geur, geluid, transport, volksgezondheid, fijn stof
- Profit: Verdienmodel (verdienmodel voor omgeving/mens is minder overlast)
- Planet: Bodem, Water, Lucht

Belangrijkste thema is dat er geen negatieve aspecten mogen zijn voor de volksgezondheid. Met andere woorden leefbaarheid (People) is het belangrijkste uitgangspunten voor het opstellen van de leidraad. Het is echter belangrijk om de samenhang te houden tussen de afzonderlijke trends bij People, Profit en Planet. Om die reden geen sectorale afspraken maken maar juist een integrale leidraad op te stellen. Om die reden wordt in de leidraad ruimte gegeven voor innovaties en nieuwe technieken. Daarom wordt gewerkt met een regionaal deskundigenteam waarin nieuwe regionale initiatieven beoordeeld worden op basis van een aantal vooraf meegekregen randvoorwaarden.

Door de stakeholders en de SML – gemeenten zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen mestverwerking en mestbewerking
- Een goed woon- en leefklimaat moet worden gegarandeerd
- Geen onevenredige toename van geur, geluid, fijn stof en andere overlast
- Initiatief mag geen gevaar vormen voor de volksgezondheid
- Nieuwe initiatieven moeten via SML BO_LEN op elkaar worden afgestemd. Hiervoor wordt een adviserende deskundigenpool geformeerd.
- Samenhang met SML-werkveld Energie en Economie
- Industriële installaties op daarvoor geschikte locatie zijnde bedrijventerreinen en niet in het buitengebied m.u.v. nog andere te benoemen locaties.
- Ondernemers wijzen op Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.
- Open communicatie, omgeving betrekken bij initiatieven
- Dialoog is in alle gevallen onderdeel van het proces
- Communicatie van gemeenten naar initiatiefnemers moet duidelijk zijn
- In alle gevallen goede landschappelijk inpassing

- Geen onderscheid tussen mest afkomstig van derden en mest afkomstig van bedrijf met meerdere locaties;
- Toepassing nieuwe technieken (innovatie) moet mogelijk zijn. Ruimte om te experimenteren. Voor bedrijf moet daarbij continuïteit gewaarborgd zijn.
- Transportbewegingen passend bij het wegprofiel en omgeving
- Mestverwerkingsbedrijven in LOG's moeten qua karakter (gebouwen en bouwwerken) aansluiten bij bouwmogelijkheden voor agrarische bedrijven.

Samenvattend

- I. Mestbewerking en mestverwerking op eigen bedrijf tot < 15.000 m³ mogelijk;
- II. Grootschalige industriële verwerking op regionale schaal op de daarvoor geschikte locaties.
- III. Mestbewerking en mestverwerking, ongeacht locatie tot 25.000 m³ worden op regionale schaal besproken;
- IV. Ruimte voor innovatie.
- V. Dialoog

Regionale afstemming

Mestbewerking - en mestverwerking initiatieven, ongeacht locatie tot 25.000 m³ en bij initiatieven voor industriële verwerking > 25.000 m³ worden door een regionale deskundigenpool beoordeeld en van een niet bindend advies voorzien aan BO-LEN en het college B&W van de gemeente waarbinnen het initiatief gesitueerd is. Er wordt gewerkt met een deskundigenpool dat nieuwe initiatieven voor mestbewerking en mestbewerking uit de regio beoordeelt op basis van een aantal vooraf opgedane invalshoeken en kwantitatieve waarden. Door het inschakelen van de deskundigenpool krijgen de verschillende initiatiefnemers binnen Midden-Limburg een zelfde benadering van hun initiatieven. Dit komt de integraliteit en uniformiteit ten goede.

De deskundigenpool, welke per casus van samenstelling wisselt, doorloopt de aangedragen initiatieven tezamen met vertegenwoordigers van landbouworganisaties (LLTB), maatschappelijke organisaties (NFM Limburg, dorpsraden) en overheden (provincie, SML-gemeenten, Waterschap), zodat iedereen in een zo vroeg mogelijk stadium op de hoogte is van de initiatieven. Afhankelijk van het impact en de vraag van het initiatief zal de samenstelling van de deskundigenpool een andere samenstelling of omvang hebben.

Voor elk initiatief wordt gezamenlijk de waarde bepaald en uitgediept, een afweging gemaakt en uiteindelijk een advies gegeven richting de betreffende gemeente. Bij de invulling van de deskundigenpool zal er goed gekeken moeten worden dat de onafhankelijkheid gewaarborgd is en dat die deskundigheid gevraagd wordt welke nodig is voor de ingebrachte casus.

Concreet richt de deskundigenpool zich daarbij op:

Onderdeel	Invalshoeken / kwantitatieve waarden
Installaties	Gesloten installatie; luchtbehandeling; logistiek rond aan en afvoer; beheersing van procesrisico's; behandeling afvalwater; inzicht in ontwikkeltraject; organisatorische aanpak en monitoring.
Locaties	Locatiekeuze passend binnen aan- en afvoerroutes; afvoer waterige fractie(s); voorzieningen voor levering energie aan derden (biogas /elektriciteit /warmte) en nabijheid burgerwoningen.

Omgeving	<i>Landschapsplan en (on)mogelijkheid voor opschaling. Het initiatief moet onder meer beoordeeld worden op de plaatselijke waarden ten aanzien van verkeer, water, natuur, geur, fijn stof, gezondheid en landschap.</i>
uitvoerbaarheid	<i>Duidelijkheid over beoogde economische uitvoerbaarheid; beoogde kwaliteit en waarborging kwaliteit; voorgenomen ontwikkeltraject met afnemers; restproducten; terugkoppeling naar mestleveranciers en afzet van afvalwater.</i>

Communicatie

Deze mestbeleidsvisie zal goed gecommuniceerd moeten worden met de agrarische bedrijven. Hiertoe kunnen allereerst persberichten worden uitgezet en bijeenkomsten met adviesbureaus, LLTB worden georganiseerd.

Werkwijze

De Gemeente beoordeelt alle plannen waarvoor in het kader van het bestemmingsplan een ruimtelijke toets en beoordeling nodig is. Bij enkele concepten wordt een initiatief ter advisering beoordeeld door een regionale deskundigenpool. Er wordt gewerkt vanuit drie clusters waarbinnen de initiatieven beoordeeld worden:

Cluster 1	Mestbewerking en mestverwerking op eigen bedrijf max. 15.000 m³
<i>Deze initiatieven worden door de SML-gemeenten via de gebruikelijke vergunningsprocedure elk afzonderlijk getoetst en eventueel vastgesteld.</i>	

Cluster 2	Mestbewerking en mestverwerking, ongeacht locatie max. 25.000 m³
<i>Initiatieven welke binnen dit cluster vallen worden door een regionale deskundigenpool beoordeeld en van een niet bindend advies voorzien aan BO-LEN en het college B&W van de gemeente waarbinnen het initiatief gesitueerd is.</i>	
<i>De deskundigenpool geeft een maatwerkadvies aan de hand van de waarden die op het initiatief van toepassing zijn. Voor elk afzonderlijk initiatief wordt gezamenlijk de waarden bepaald en uitgediept, wordt een afweging gemaakt en uiteindelijk advies gegeven aan de betreffende gemeente.</i>	

Cluster 3	Industriële verwerking meer dan 25.000 m³
<i>Op daar voor geschikte bedrijventerreinen in Midden-Limburg:</i>	
<ul style="list-style-type: none"> - Zevenellen - Andere nog te benoemen geschikte locaties 	
<i>Initiatieven welke binnen dit cluster vallen worden door een regionale deskundigenpool beoordeeld en van een niet bindend advies voorzien aan BO-LEN en het college B&W van de gemeente waarbinnen het initiatief gesitueerd is.</i>	

De deskundigenpool geeft een maatwerkadvies aan de hand van de waarden die op het initiatief van toepassing zijn. Voor elk afzonderlijk initiatief wordt gezamenlijk de waarden bepaalt en uitgediept, wordt een afweging gemaakt en uiteindelijk advies gegeven aan de betreffende gemeente

Evaluatie

De leidraad en werkwijze wordt in november 2016 geëvalueerd